

[MEMBERSHIP](#)[EDUKACIJA](#)[WEBSHOP](#)[GDJE SI BIO '91?](#)[IZDVOJENE KATEGORIJE](#)[O MENI](#)

Specijalna policija MUP-a HR-HB (1994.–1996.): Uloga, ustroj i borbeni angažman

OBJAVLJENO **11. RUJNA 2025.** OD **VIKTOR TRUMBETAŠ**



Specijalna policija Ministarstva unutarnjih poslova Hrvatske Republike Herceg-Bosne (MUP HR-HB) bila je jedna od najelitnijih postrojbi u sastavu hrvatskih sigurnosnih snaga u BiH.

Osnovana je tijekom **1994. godine**, usred ratnih zbivanja, **s ciljem jačanja borbenih kapaciteta** i stvaranja visoko mobilne, dobro uvježbane lake pješačke postrojbe sposobne za izvršavanje najzahtjevnijih zadaća. Postrojba je bila u funkciji do 1996.

godine, sa sjedištem u Mostaru, gdje je formalno bila pod zapovjedništvom MUP HR-HB, ali je obavljala vojne zadaće zajedno sa HVO-om i HV-om.



Pripadnici SJP u stroju i kamuflažnim uniformama

Specijalna policija okupljala je **oko 350 stalnih pripadnika** – pješaka koji su se istaknuli u ključnim operacijama Domovinskog rata i rata u BiH. Njezini pripadnici su prethodno prošli kroz različite postrojbe HVO-a i samim time već bili formirani vojnici – sada policijski specijalci sa borbenim iskustvom. Kroz njezine redove prošlo je ukupno 726 pripadnika, od kojih je **18 poginulo**, a 106 ranjeno, što svjedoči o intenzitetu i težini zadaća koje su izvršavali. Pripadnici Specijalne policije MUP-a HRHB sudjelovali su u operacijama Cincar, Zima '94, Skok I i II, Ljeto '95, Oluja, Maestral, završno s Južnim potezom, a **njihovo djelovanje bilo je ključno u vojnim operacijama** koje su prethodile završetku ratnih sukoba 1995. godine sve do svoga gašenja i novih vojno policijskih reformi u sklopu integracije u Federaciju BiH 1996. godine.



Pripadnici specijalne jedinice policije Policijske uprave Livno MUP HR-HB

Zapovjednici ove postrojbe su bili **Anto Furundžija**, bivši zapovjednik HVO-a iz Srednje Bosne te **Zlatan Mijo Jelić** koji je ujedno, bio i najmlađi general HVO-a (sa samo 22 godine). Postrojba je imala svoje **ispostave od Save do Neuma**, u Mostaru, Livnu, Posavini i središnjoj Bosni. Centralna je bila postrojba specijalne policije **u Mostaru** (Policijska uprava Mostar). Zatim slijedi ispostava specijalne policije **u Livnu**. **Srednja Bosna** je također imala svoju specijalnu policijsku postrojbu. To je bila Postrojba specijalne policije (PSP) „Astre“ Policijske uprave Travnik MUP HR Hercegovine. Oni su bili zapravo bivša postrojba za posebne namjene „Munje“ koja je u sklopu reforme i reorganizacije borbenih postrojbi početkom 1994. ugašena, a njezini pripadnici su prešli u sastav specijalne policije. Nadalje, **u Žepču** je djelovala Postrojba specijalne policije „Tigrovi“.



Pripadnici Postrojbe specijalne policije (PSP) „Tigrovi“ Žepče

U Posavini je postojala Postrojba posebnih namjena „Fenix“ Policijske uprave Derventa sa sjedištem u **Orašju**. Ona se nazivala postrojbom posebnih namjena a imala je i poput Astri i Tigrova također svoju zasebnu oznaku. Postrojba je sudjelovala u borbama u Posavini protiv srpskih snaga u Lepnici, Vidovicama, Grebnicama, ali i dalje, poput Kupresa. Također je u proljeće 1995. aktivno sudjelovala u zaustavljanju srpskog prodora tokom operacije Vojske Republike Srpske „Plamen'95“ kojom se trebao zauzeti tzv. Oraški džep – preostalo područje Bosanske Posavine pod kontrolom hrvatskih snaga koje je godinama odolijevalo srpskim napadima za potpuno zauzimanje Posavine.



Pripadnici specijalne jedinice policije (PPN) „Fenix“ Policijske uprave Orašje MUP HRHB

Uniforma i oprema specijalne policije HR-HB je uvelike podsjećala na onu od Specijalne policije MUP-a Republike Hrvatske. **Specijalna policija MUP-a RH je vjerojatno i poslužila kao model i uzor pri formiranju specijalne policije HR-HB** jer po izgledu, organizaciji, namjeni i djelovanju poput elitnog pješaštva (uz standardne policijske zadaće) ova postrojba uvelike podsjeća na svog hrvatskog „starijeg brata.“



Specijalci su prolazili zahtjevnu psiho-fizičku obuku

Pripadnici SP MUP-a HR-HR su nosili **jednobojne zelene ili kamuflažne uniforme** na borbenim prslucima te zelene šilterice i smeđe beretke koje su imale izvezeni stilizirani grb HR-HB. Oznake su im također bile veoma slične hrvatskoj specijalnoj policiji, a sastojale su se od **okrugle oznake „MUP HR-HB“** na lijevom rukavu i oznake **„Mač i munja“** na desnom rukavu jakne i košulje pripadnika specijalne policije. Dodatno, neke postrojbe specijalne policije poput Travničke ili Oraške su imale svoje zasebne oznake.



Znakovlje Specijalne policije MUP HR-HB

Specijalna Policija MUP-a HR-HB po svojem izgledu i opremljenosti predstavlja **dobar primjer uniformiranosti i standardizacije izgleda** i opremljenosti ratnih policijskih postrojbi i u HRHB i općenito u BiH jer se po dostupnim izvorima i fotografijama uočava uniformiranost pripadnika po jednom postavljenom obrascu i pripadnici imaju u svojem posjedu **adekvatno naoružanje** u vidu automatskih pušaka gdje se uz standardne kalašnjikove zamjećuje opremljenost u velikom postotku zapadnim argentinskim puškama FN-FAL. Pripadnici su koristili i mitraljeze poput M-72 i M-84, ali i raketne bacače za pružanje vatrene podrške ili obranu. Također koristili su se prijevozom na oklopnim vozilima ili tenkovima kao potpori pri djelovanju.



Odlazak na teren često je podrazumijevao kretanje kroz zahtjevni i negostoljubivi krški krajolik



U svom sastavu SJP MUP HRHB je imala i kvalificirane ronioce. Na fotografiji ronilac SJP-a iskače iz helikoptera 11. Mješovite helikopterske eskadrile ratnog zrakoplovstva HVO-a

Specijalna policija MUP-a HR-HB predstavljala je **visoko mobilnu i borbeno učinkovitu komponentu** unutar sustava MUP-a HR-HB u završnoj fazi rata. Utemeljena u uvjetima dinamične sigurnosne situacije 1994. godine, brzo je razvila operativne kapacitete i sposobnosti primjene u složenim vojnim operacijama. Njezina struktura, ustroj i personalni sastav – koji je uključivao već ratno iskusne vojnike – omogućili su postrojbi da djeluje u funkciji specijalnih zadaća na taktičkoj i operativnoj razini.



Često se za potporu i kretanje koristio oklop od vojske, točnije tenkovi T-55 što je neuobičajeno za specijalnu policiju, no rat diktira svoje uvjete

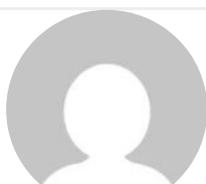


U toku oslobodilačkih operacija na okupu, vidljive su plave trake nošene kao znak raspoznavanja. SJP MUP RH su također na primjer često koristile trake i to žute

Sudjelovanjem u nizu velikih združenih operacija počevši **od Cincara do Oluje i Južnog poteza**, Specijalna policija MUP-a HR-HB potvrdila je svoju taktičku vrijednost, osobito u ulozi pješačke udarne snage u zahtjevnim geografskim i borbenim uvjetima Bosanskih planina i krša. U ratnoj bilanci, ova postrojba se izdvojila **visokom razinom obučenosti, mobilnosti i koordinacije** sa snagama Hrvatskog vijeća obrane i Hrvatske vojske, što ju čini važnim predmetom vojnih analiza u kontekstu kasnih operacija Domovinskog rata.

ČLANAK 1 – **ČLANAK 2** – **ČLANAK 3** – ČLANAK 4

Ovaj tekst je dio novinarskoga projekta „Postrojbe za posebne namjene HVO i specijalne službe u BiH tokom rata 1992 – 1995.“, objavljen u sklopu programa poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.



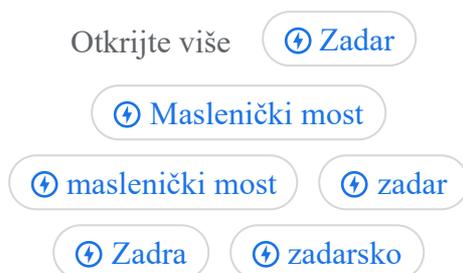
Viktor Trumbetaš

Viktor Trumbetaš diplomirani je povjesničar i suradnik je portala Domovinski.hr koji istražuje i piše o događajima i postrojbama iz Domovinskog rata.

Podijeli članak

OBJAVLJENO U **AKTUALNO, POSTROJBE U DOMOVINSKOM RATU**





NOVE OBJAVE

Njegova majka do smrti je vjerovala da joj je sin još uvijek živ – u bitci za Slakovce nestao heroj Krešimir Papac

Što je uopće bio cilj forsiranja nabujale rijeke!? – operacija Una

Tragičan završetak operacije "Una 95" – poginuo heroj Nenad Babić

Otac ga je zagrlio i rekao – ne boj se sine, uskoro smo u raju – ubojstvo Borislava i Milana Litrčića

Najprije su odbili tenkovski, a zatim i zračni napad – mještani sela Kamenica zarobili pilota JNA



KATEGORIJE

Battles of the Homeland War

Heroes of the Homeland War

Important Events

Postrojbe u Domovinskom ratu

Važni događaji

Zločini u Domovinskom ratu

Bitke Domovinskog rata

Heroji Domovinskog rata

Military Units

Uncategorized

War Crimes of the Homeland War



swissporTON
crijep

CREATON koji je
poznat
desetljećima sada
je: swissporTON!

swissporTON

Saznajte Više

DOMOVINSKIRAT.HR



ŽELITE ZNATI ŠTO SE DOGODILO NA DANAŠNJI DAN U DOMOVINSKOM
RATU? PRIMAJTE NOVOSTI IZRAVNO NA E-POŠTU.

[Klikni ovdje za prijavu](#)

Copyright © 2020